

OLIMPIADA MICILOR ISTORICI – NICOLAE IORGA

Etapa interjudețeană, 16 mai 2026

Clasa a V-a

Notă. Toate subiectele sunt obligatorii. Timp de lucru, 90 de minute. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Subiectul I

30 puncte

Citiți, cu atenție, textele de mai jos și răspundeți la următoarele cerințe:

A. Burebista, bărbat get, luând conducerea neamului său, a ridicat pe oamenii aceștia ticăloșiți de nesfârșitele războaie, i-a îndreptat prin abțință și sobrietate și ascultare de porunci, așa încât în câțiva ani a întemeiat o mare stăpânire și a supus geților cea mai mare parte a populațiilor vecine; ba a ajuns să fie temut chiar de romani. (Strabon, *Geografia*)

B. După ce stătu câțva timp la Roma, Traian făcu o expediție împotriva dacilor, gândindu-se la ceea ce făcuseră ei, supărat pentru banii pe care ei îi luau în fiecare an văzând că puterile și trufia lor cresc. Decebal, aflând de plecarea lui, se înspăimântă, știind bine că mai înainte învinsese nu pe romani, ci pe Domițian, dar că acum va avea să lupte cu romanii și cu împăratul Traian. Traian se deosebea foarte mult de primul prin dreptatea, bărbăția și simplitatea moravurilor sale”.(Dio Cassius, *Istorie romană*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Precizează numele celor doi regi ai geto-dacilor și ai celor doi împărați romani menționați în surse. **4 p**
2. Transcrieți din sursa A două modalități prin care statul dac devine *o mare stăpânire*. **4 p**
3. Identificați în sursa B o cauză a declanșării conflictului împotriva dacilor și menționați apoi două consecințe ale războaielor daco-romane. **6 p**
4. Prezentați evoluția statului dac sub conducerea regelui pe care izvoarele istorice contemporane îl numeau *cel dintâi și cel mai mare dintre regii din Tracia*, având în vedere: perioada de domnie, întinderea statului, colaboratori, acțiuni militare, urmări. **8 p**
5. Stabiliți o asemănare și o deosebire între statul dac din timpul celor doi regi menționați în surse. **4 p**
6. Precizați data și indicați faptul istoric petrecut în anul 6, deceniul 1, secolul II, mileniul I. **4 p**

Subiectul al II-lea

12 puncte

1. Figura A reprezintă o reconstituire a Acropolei Atenei. Identificați elementele numerotate de la 1 la 5 și scrieți pe foaia de concurs denumirile acestora; **5 p**
2. Identificați în imaginile din figura B cele trei ordine ale arhitecturii grecești și scrieți denumirile acestora,corespunzătoare literelor a, b,c.; **3 p**
3. Descrieți, în aproximativ șase rânduri, un monument specific artei grecești, având în vedere: locul unde este situat, cui îi este dedicat, un element arhitectural specific. **4 p**

Figura A.

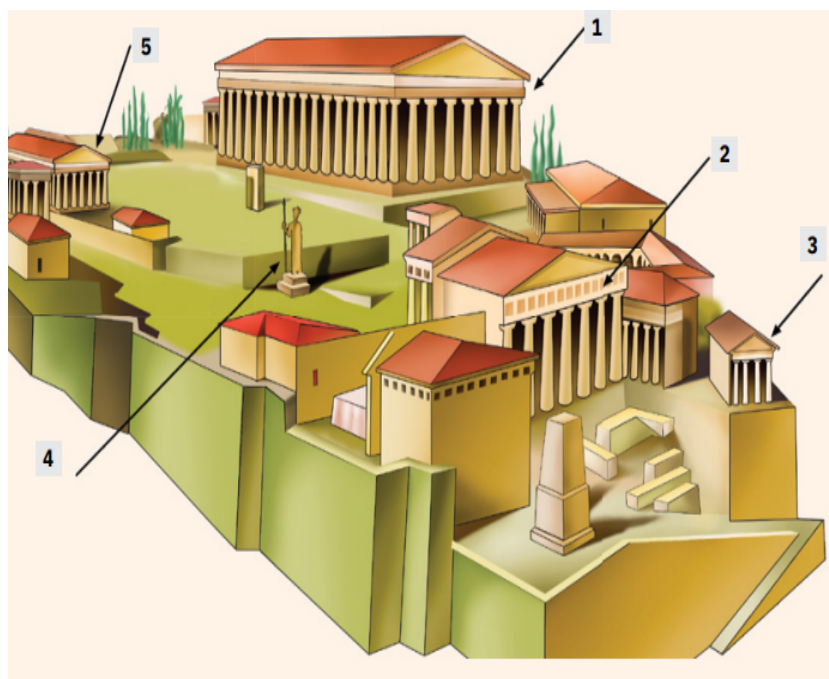
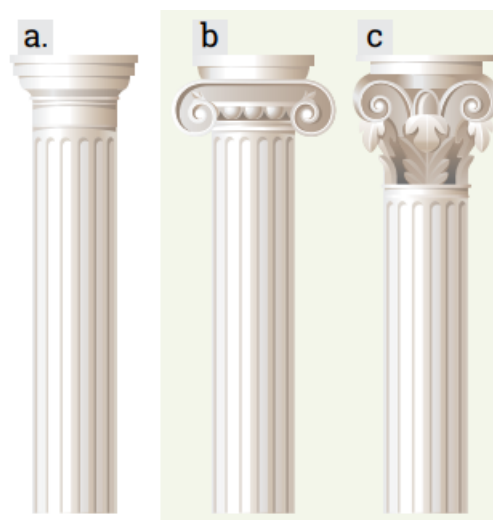

Figura B.

Subiectul al III-lea

26 puncte

Alcătuieți un interviu, de aproximativ o pagină, luat unui împărat roman, pe baza următorului plan de idei:

1. Numele împăratului roman și anii în care acesta s-a aflat la conducerea Imperiului Roman. **4 p**
2. Precizarea a două fapte istorice desfășurate în timpul conducerii împăratului ales. **4 p**
3. Descrierea impactului procesului de romanizare asupra vieții oamenilor din provinciile cucerite având în vedere: definirea romanizării, enumerarea a trei factori ai romanizării și a modului în care aceștia au contribuit la definitivarea procesului, menționarea unei consecințe a romanizării asupra provinciilor cucerite de romani. **12 p**
4. Precizarea unei asemănări și a unei deosebiri între cele două forme de guvernare: Republica și Imperiul. **6 p**

Subiectul al IV-lea

10 puncte

Notați cu A sau F următoarele enunțuri:

1. Sumerienii au creat primul imperiu din istorie. **1 p**
2. Primul alfabet a fost creat de egipteni. **1 p**
3. Papirusul este un material asemănător cu hârtia, produs din piele de animal. **1 p**
4. În 1822, francezul Jean-François Champollion a descifrat misterul hieroglifelor. **1 p**
5. Ghilgameș a fost regele legendar al orașului Uruk din Mesopotamia. **1 p**
6. Codul lui Hammurabi cuprindea o pedeapsă celebră, numită legea talionului, cunoscută și ca „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte”. **1 p**
7. Licurg a fost primul legiuitor din Atena. **1 p**
8. În timpul lui Pericle Atena a cunoscut și o deosebită înflorire culturală. **1 p**
9. Dioclețian a introdus o nouă formă de guvernare, numită principat sau imperiu. **1 p**
10. Columna Traiană a fost construită de Apolodor din Damasc la Roma. **1 p**

SUBIECTUL al V-lea

12 puncte

Alcătuieți câte o propoziție cu conținut istoric corect, cu fiecare din următorii termeni, fără a-i defini: polis, efori, deme, elenism, Euclid, castă.

OLIMPIADA MICILOR ISTORICI – NICOLAE IORGA
Etapa interjudețeană, 16 mai 2026
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE
Clasa a V-a

SUBIECTUL I	30 puncte
1. Câte 1 punct pentru numirea numele celor doi regi ai geto-dacilor menționați în surse. Burebista, Decebal. Câte 1 punct pentru numirea numele celor doi împărați romani menționați în surse. Traian, Domițian.	(2x1p=2p) (2x1p=2p)
2. Câte 2 puncte pentru transcrierea a două modalități prin care statul dac devine o mare stăpânire „i-a îndreptat prin abstenență” și „sobrietate și ascultare de porunci”.	(2x2p=4p)
3. 2 puncte pentru identificarea din sursa B a unei cauze a declanșării conflictului împotriva dacilor cauză: „gândindu-se la ceea ce făcuseră ei, supărat pentru banii pe care ei îi luau în fiecare an văzând că puterile și trufia lor cresc.” Câte 2 puncte pentru menționarea a două consecințe ale războaielor daco-romane. consecințe: Dacia devine provincie romană; începe procesul de romanizare etc.	(2x2p=4p)
4. 8 puncte distribuite astfel: 1 punct pentru menționarea perioadei domniei lui Burebista - 82-44 î.Hr. 2 puncte pentru menționarea unei realizări militare; Ex. învinge pe celți; îndepărtează pericolul roman; 2 puncte pentru menționarea întinderii statului dac: la vest, până la Dunărea Mijlocie, iar spre est, până la țărmul Mării Negre/gurile Bugului; 1 punct pentru menționarea unui colaborator al lui Burebista. Ex. Deceneu, marele preot. 2 puncte pentru menționarea unei urmări a statului creat de daci. Ex. -Burebista a făurit un stat puternic; a supus geților cea mai mare parte din populațiile vecine – pe celți și pe traci; a ajuns să fie temut și de romani.	
5. 2 puncte pentru menționarea unei asemănări între statul dac din timpul celor doi regi menționați în surse. Ex. ambele state s-au confruntat cu romanii, se vorbea aceeași limbă, aveau religie politeistă etc. 2 puncte pentru menționarea unei deosebiri între statul dac din timpul celor doi regi menționați în surse. Ex. statul dac în timpul domniei lui Burebista era mai întins, statul dac în timpul domniei lui Decebal era mai dezvoltat economic etc.	
6. 2 puncte pentru precizarea datei pentru faptul istoric petrecut în anul 6, deceniul 1, secolul II, mileniul I: 106 2 puncte pentru indicarea faptului istoric din 106 - finalul celui de-al doilea război daco-roman dintre Decebal și Traian; Dacia este înfrântă/ este transformată în provincie romană.	

SUBIECTUL al II-lea	12 puncte
1. Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect. 1. Partenon 1p; 2. Propileele 1p; 3. Templul Atenei Nike 1p; 4. Statuia Atenei 1p; 5. Erehteionul 1p;	(5x1p=5p)
2. Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect. a. Doric b. Ionic c. Corintic	(3x1p=3p)
3. 4 puncte pentru descrierea oricărui monument ex. Partenon, Propileele, Templul Atenei Nike, Statuia Atenei, Erehteionul etc., având în vedere: menționarea locului unde este situat (1p), cui îi este dedicat (1p), a unui element arhitectural (1p) și pentru respectarea limitei de spațiu (1p).	(4x1p=4p)

1. **2 puncte** pentru numirea împăratului roman interviuat. **Ex: Octavianus etc.**
2 **puncte** pentru menționarea anilor de conducere: **Ex: 27 î.H. – 14 d.H etc.**
2. **2 puncte** pentru precizarea oricăror două fapte istorice desfășurate în timpul conducerii împăratului ales. **(2x2p=4p)**
3. **12 puncte** pentru descrierea impactului fenomenului de romanizare asupra vieții oamenilor din provinciile romane:
2 **puncte** pentru definirea procesului de romanizare;
câte 1 **punct** pentru fiecare factor al romanizării precizat. **Ex: armata, administrația, urbanizarea, coloniștii, veteranii etc. (3x1p=3p)**
câte 1 **punct** pentru precizarea modului în care factorii au contribuit la definitivarea procesului de romanizare. **Ex: coloniștii și veteranii au intrat în contact cu autohtonii, răspândind astfel elemente de cultură și civilizație romană, etc. (3x1p=3p)**
4 **puncte** pentru menționarea unei consecințe a romanizării asupra provinciilor cucerite de romani. **Ex: constituirea de noi popoare, popoarele romanice: francezii, italienii, spaniolii, românii, portughezii.**
4. **3 puncte** pentru precizarea unei asemănări între cele două forme de guvernare: Republica și Imperiul. **Ex: în ambele forme de guvernare se regăsește instituția Senatului etc.**
- 3 **puncte** pentru precizarea unei deosebiri între două forme de guvernare: Republica și Imperiul. **Ex: În perioada republicii Senatul are un rol decisiv în conducere în timp ce în perioada imperiului Senatul doar colaborează cu împăratul.**

SUBIECTUL al IV-lea**10 puncte****Câte 1 punct** pentru fiecare din răspunsurile corecte.**(10x1p=10 p)**

1. F, 2. F, 3. F, 4. A, 5. A, 6. A, 7. F, 8. A, 9. F, 10. A.

SUBIECTUL al V- lea**12 puncte****Câte 2 puncte** pentru folosirea celor șase termeni într-un enunț istoric adevărat/corect.**(6x2p=12 p)**

NOTĂ: Se acordă 10 puncte din oficiu. Total general 100 de puncte. Nu se acordă punctaj intermediar.